

Żywoty św. Augustyna z XIX i XX wieku podzielone były na dwa działy, a mianowicie: nielicznych autorów polskich: Mateusz Gładyszewicz - "Życie św. Aureliusza Augustyna" /Kraków 1822/, Jan Czuj - "Żywot św. Augustyna" /Kraków 1928, Poznań 1929, Warszawa 1952/, Andrzej Kasia - "Święty Augustyn" /Warszawa 1960/ oraz liczniejsze polskie przekłady autorów obcych: J. Hatzfeld - "Św. Augustyn, Ojciec i Doktor" /Warszawa 1899/, G. Papini - "Święty Augustyn" /Kraków 1932, 1959, 1969/, G. Bardy, "Święty Augustyn, człowiek i dzieło" /Warszawa 1955/, H. J. Marrou - "Augustyn" /Kraków 1966/, A. Trapè - "Święty Augustyn" /Warszawa 1987/. Obok tych dużych prezentowano kilka małych anonimowych broszurek "Święty Augustyn" /np. 1930, 1936/.

Ostatni wreszcie dział wystawy dotyczący prac dyplomowych, pisanych na KUL-u w oparciu o dzieła św. Augustyna, miał ukazać wkład naszego Uniwersytetu w przybliżaniu myśli Biskupa Hippony kulturze polskiej. Okazuje się, iż na KUL-u napisano ich zaledwie 23, z czego 1 habilitacyjną, 3 doktorskie, 5 licencjackich i 14 magisterskich². Z kilkunastu wystawionych rozpraw wymienimy tylko habilitacyjną A. Eckmanna - "Dialog św. Augustyna ze światem pogańskim w świetle jego korespondencji" /Lublin 1987/, oraz doktorskie: R. Cyrklaff - "Koncepcja tolerancji wewnątrzkościelnej w pismach antydonatystycznych św. Augustyna" /1973/, J. Puzio - "Teoria poznania zmysłowego u św. Augustyna" /1948/, J. Łukomski - "Augustyńska teoria rozwoju organizmów w świetle współczesnego ewolucjonizmu" /1975/. Do zwiedzania wystawy zachęcało parę afiszów i informujących napisów.

Ks. Stanisław Longosz - Lublin

12. ŚW. AUGUSTYN NA ZIEMIACH ŚW. AMBROŻEGO II^x

W dniach 22-24 kwietnia 1987 r. na Katolickim Uniwersytecie w Mediolanie odbyła się druga część międzynarodowego sympozjum

2 Prace te omówił w złożonym do druku artykule pt. "Prace dyplomowe o św. Augustynie pisane na KUL-u" w VoxP 8/1988/ z. 14.
x Sprawozdanie z pierwszej części tego sympozjum por. VoxP 6/1986/ z. 11, 767-768.

"Św. Augustyn na ziemiach św. Ambrożego" na temat: "Święty Augustyn w Mediolanie - chrzest". Zgodnie z uprzednimi założeniami starano się teraz w interdyscyplinarny sposób przeanalizować podłoże polityczne, kulturalne i religijne chrztu św. Augustyna, jako wydarzenia historycznego i teologicznego w dziejach Kościoła lokalnego. Podczas obrad wygłoszono 7 obszernych prelekcji połączonych z żywą dyskusją.

Najpierw Marta Sordi starała się przedstawić "H i s t o r i ę M e d i o l a n u d o c z a s ó w A u g u s t y n a" wykazując, że Mediolan będąc nadgranicznym miastem stał się stolicą cesarstwa z okazałym amfiteatrem, teatrami, termami i luksusowymi willami głównie za staraniem Walentyniana II /375-392/. Augustyn jednak prawie o nim nie wspomina - Mediolanem dla niego był św. Ambroży. Kolejny prelegent L. F. Pizzolato nakreślił "I t i n e r a r i u m d u c h o w e ś w. A u g u s t y n a w M e d i o l a n i e", mówiąc o jego lekturze cycerońskiego Hortensjusza, o jego powrocie z Cassiciacum do Mediolanu /6 I 387/, aby wziąć udział w katechezach przedchrzcielnych oraz o jego mediolańskich przewodnikach duchowych /Ambroży, Symplicjan/, którzy przygotowywali go bezpośrednio do chrztu.

Inny prelegent Aimé Solignac z Chantilly /Les Fontaines/ starał się ukazać "M e d i o l a ń s k i e ś r o d o w i s k o n e o p l a t o ń s k i e", wskazując na wiele tamtejszych osób interesujących się tym ciągle żywym prądem filozoficznym /Ambroży, Symplicjan, Teodor, Nebrydiusz, Celsinus, Hermogenian, Zenobiusz/ i podkreślając, że Augustyn nie wyrzekł się nigdy neoplatonizmu, choć wielokrotnie go krytykował i poprawiał. Idąc po tej samej linii A. Paredi przedstawił "R e l a c j e ś w. A u g u s t y n a z m i e s z k a ń c a m i M e d i o l a n u", wskazując na jego amici maiores /Romanian, Werekundian, Teodor, Pontycjan/, na spotykane tam kobiety /narzeczona mediolańska, konkubina, żona Werekundiana, siostra Teodora, Dedalia/ i na spotykanych bliżej nie określonych ludzi /pijak, głuchoniemy młodzieniec, ubogi chrześcijanin, chciwiec, lotr/.

Dalszy prelegent Adriano Caprioli w referacie "C h r z e s t A u g u s t y n a o b r a z e m K o ś c i o ła i f i g u r ą c h r z e ś c i j a n i n a" przedstawił ostateczną rolę św. Ambrożego w chrzcie Augustyna, jego naukę o tym sakramencie, a także stosowane przezeń obrazy i porównania Kościoła, które póź-

niej oddziaływały na eklezjologię augustyńską /Kościoł Dziewica, Kościół Matka, Nauczycielka ludzkości/ oraz scharakteryzował postacie towarzyszące chrztowi Augustyna /Ambroży, anonimowy przyjaciel z Tagasty, Wiktoryn, Pontycjan/. Pod koniec obrad wystąpili z przeżroczami i reprodukcjami M. Mirabella Roberti /Triest/ i Gatti Perer /Mediolan/, z których pierwszy objaśnił "B a p t y - s t e r i u m A m b r o ż e g o", a drugi przedstawił "I k o - n o g r a f i ę a u g u s t y Ń s k ą - c h r z e s t A u - g u s t y n a".

Całość obrad zakończono konferencją miejscowego abpa M. Carlo Martiniego "R e f l e k s j e p a s t e r z a . A u g u s t y n w K o ś c i e l e A m b r o ż e g o", który ukazał znaczenie Słowa Bożego w życiu św. Augustyna oraz jego stałą skłonność do kontemplacji¹. Warto przypomnieć, że materiały tego sympozjum pt. "Agostino a Milano: il battesimo" zostaną opublikowane przez patrystyczne centrum "Augustinus" w Palermo.

Ks. Stanisław Longosz - Lublin

13. "VOX PATRUM" W OKSFORDZIE

Wśród najnowszych publikacji patrystycznych, wystawionych w Examination Schools podczas ostatniego X Międzynarodowego Kongresu Studiów Patrystycznych w Oksfordzie, widniały również 4 ostatnie zeszyty "Vox Patrum" z krótką objaśniającą notą. Choć ich treść dla większości zwiedzających uczestników była niestety nieczytelna, to jednak wielu rozumiejąc tytuł, przeglądało z zainteresowaniem ich obcojęzyczny spis treści. Z innych publikacji polskich rzucały się jeszcze w oczy "Ojcowie Żywi" i "Apokryfy Nowego Testamentu. Ewangelie" w opracowaniu ks. M. Starowieyskiego oraz "Recepcja Antyku Chrześcijańskiego" /t. 1, cz. 1-2/ Cz. Mazura. Wystawione

1 Por. F. Cecchini, Il cammino spirituale del vescovo d'Ipbona nella città dove rinaque ad una nuova vita, OSRom 127/1987/ nr 101, 29 IV/, s. 10; G. C. Ceriotti, S. Agostino nelle terre di Ambrogio, "Renovatio" 22/1987/ 291-297.